

**‘Sammen om
et mere kærligt
Aarhus’**

**Aarhus
Kommunes
sex-punktsplan
for unge**

AARHUS
KOMMUNE

2024

Forord

Kærlighed og seksualitet er og skal være dejligt og naturligt. Seksuel sundhed og de mange aspekter omkring har stor betydning for trivslen blandt unge. Derfor nedsatte Aarhus kommune et Unge-seksualråd i foråret 2022, hvis formål var at udvikle anbefalinger, der kan styrke den seksuelle sundhed for alle unge i byen.

I samarbejde med Unge-seksualrådet og øvrige aktører i byen har vi et fælles mål om:

Styrke den seksuelle sundhed for unge aarhusianere

Unge-seksualrådet har udviklet 6 anbefalinger, som skal styrke den seksuelle trivsel for unge i byen. De 6 anbefalinger er blevet præsenteret og kvalificeret på et stort åbent dialogmøde med byens civilsamfundsaktører og repræsentanter fra ungdomsuddannelser, nattelivet, virksomheder og unge mennesker, som interesserer sig for seksuel sundhed.

Sex-punktsplanen er skabt af de unge selv og aktører på tværs – og vi kan se, at mange gode ting allerede sker. Med planen sættes der skub på alt det gode, der allerede foregår for at skabe et kærligt Aarhus, hvor seksualitet, krop og køn ikke skal være en begrænsning for at kunne leve et godt ungeliv.

Sex-punktsplanen skal bruges til at skabe et mere kærligt Aarhus og bryde med nogle af de mange tabuer, der er forbundet med seksuel sundhed. Alt sammen for at være med til at indfri Sundhedspolitikens mål og Aarhusmålet om, at Aarhus skal være en *by hvor alle er sunde og trives*.

Håber I finder glæde ved at læse den!

Kærlig hilsen,
Unge-seksualrådet

Indhold

- 1-2** Styrket seksualundervisning
- 3-4** ung til ung-undervisning som første valg
- 5-6** Test for kønssygdomme skal udbredes og aftabuiseres
- 7-8** Samarbejdspartner på Krop & Kærlighed festival
- 9-10** Tryghed i nattelivet
- 11** Partnerskab med andre og mindre organisationer

Det kræver, at man er politisk modig og skabe nye måder for ungeinddragelse. Men hvis man tør give slip, så giver det sådan et resultat her – hvor det er de unge, der sætter retningen for det, som er det vigtige for dem

Mathilde Bressum, forperson for Unge-seksualrådet

Det har været mega betydningsfuldt at være med i Unge-seksualrådet. Det føles som om, at vi er med til at lave ændringer gennem de her anbefalinger, som kan ændre noget i samfundet

Berkay Gülec, rådsmedlem

Der er meget uvidenhed, når det kommer til seksualundervisning. Jeg lærer mange ting i dag som voksen, som jeg burde have lært tidligere. Unge ved ikke nok. De skal nærmest genlære noget som unge-voksne.

Berkay Gülec, rådsmedlem

God seksualundervisning betyder, at unge kan få lov til at frigøre sig og begå sig som seksuelle væsner, på en tryk og sikker måde! Så man kan være mere vidende om sig selv, sin krop og sine grænser.

Xander Bach, rådsmedlem

Styrket seksualundervisning - øge kompetencer blandt lærere og undervisere

En styrkelse af den seksuelle sundhed er en investering i den generelle trivsel for børn og unge.

Seksualundervisning bidrager positivt til børn og unges handlekompetencer i relation til seksualitet, rettigheder, grænser og sundhed. Derudover øger undervisningen anerkendelse af mangfoldighed og bekæmpelse af diskrimination.

I folkeskolen er seksualundervisning ikke obligatorisk som selvstændigt fag, dog er det et obligatorisk emne, der skal indgå i den almindelige un-

dervisning. På ungdomsuddannelserne er faget obligatorisk. Uanset om det er obligatorisk eller ej, skal underviserne have de rette kompetencer til at planlægge og afholde relevant og brugbar undervisning. Disse kompetencer kan med fordel allerede tilegnes under uddannelsen.

Derfor anbefaler Unge-seksualrådet at styrke kompetenceudvikling i seksualundervisningen af lærere i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne – meget gerne i partnerskab med andre organisationer.

Forslag til handlinger:

- › **Samarbejde om at skabe fælles national fortalervirksomhed**, der skal arbejde for politisk vedtagelse af obligatorisk seksualundervisning som selvstændigt fag i folkeskolen.
- › **Lokale Co-labs med civilsamfundsaktører**, hvor man sammen udvikler og finder nye løsninger i "samarbejdslaboratorier". De kan være henvendt til både de studerende på læreruddannelsen, men også lærere og undervisere i folkeskole og på ungdomsuddannelser.

2.

Ung til ung-undervisning som første valg

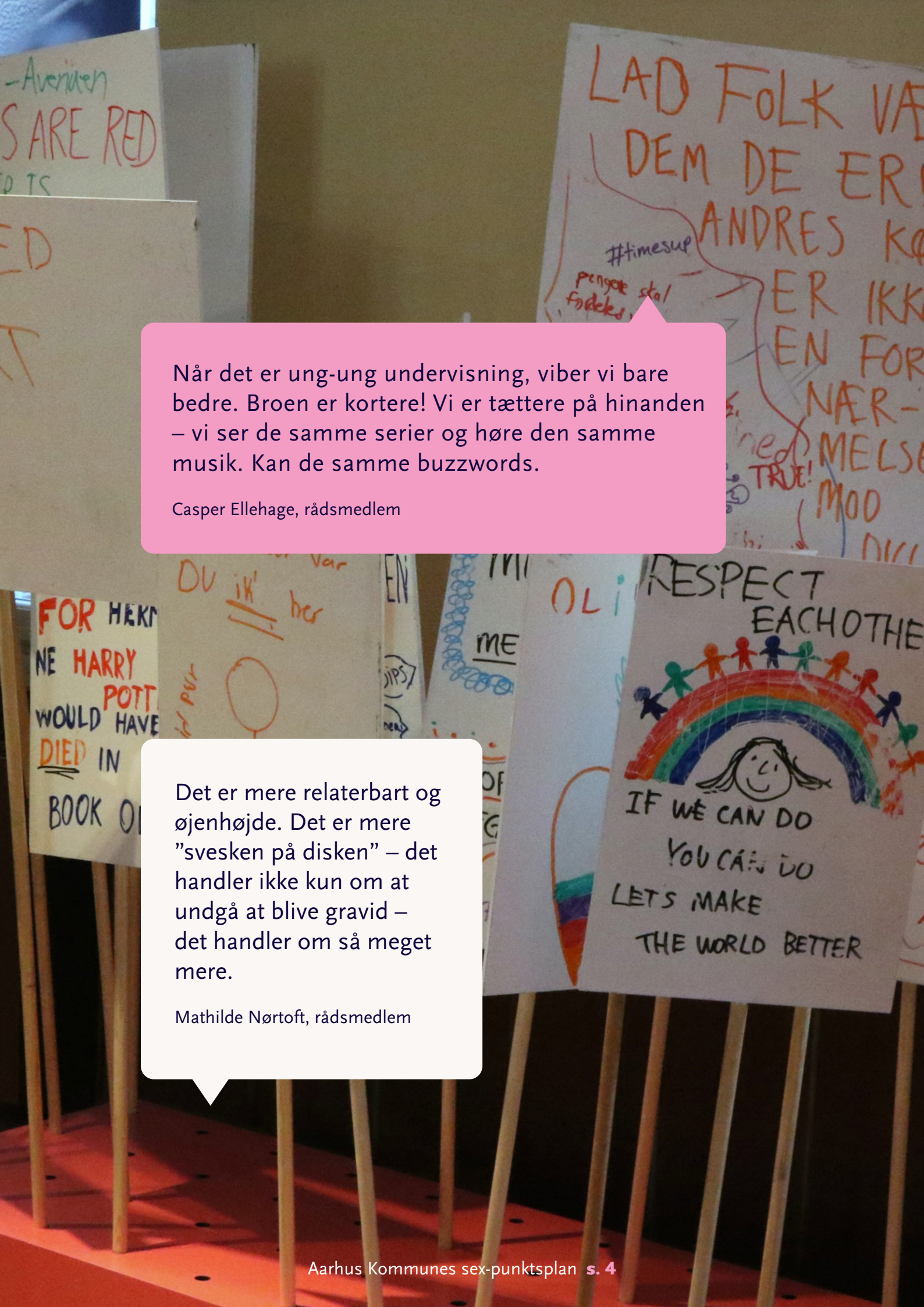
At modtage tidssvarende og relaterbar seksualundervisning er vigtig for at være i seksuel trivsel. Derfor kan ung til ung-undervisning være en brugbar metode til dette. Derudover kan det være en fordel, at det er en "ekstern", så der skabes et særligt rum til seksualundervisningen.

Derfor anbefaler Unge-seksualrådet ung til ung undervisning, som metode for at gøre undervisningen nærværende.

Forslag til handlinger:

- › **Udvikling af metoder til Ung til ung-undervisning** - f.eks. brevkasser, dialogbaseret undervisning, workshops uden for skoletiden, dialogspil, 1:1 Sparring eller anonymiserede cases.
- › **Partnerskaber med skoler og organisationer**, som arbejder med unge og seksualitet.
- › **Etablere en bytteordning** skoler imellem, så det er unge/undervisere, klassen ikke kender.
- › **Pop up-tilbud**, der kan rykke ud på de enkelte skoler.

Når det er ung-ung undervisning, viber vi bare bedre. Broen er kortere! Vi er tættere på hinanden – vi ser de samme serier og høre den samme musik. Kan de samme buzzwords.

Casper Ellehage, rådsmedlem

Det er mere relaterbart og øjenhøjde. Det er mere "svesken på disken" – det handler ikke kun om at undgå at blive gravid – det handler om så meget mere.

Mathilde Nørtoft, rådsmedlem

Seksuel sundhed og trivsel er vigtigt for mig, fordi det er et emne, der er blevet forsømt. Os unge har oplevet at få virkelig dårlig og akavet seksualundervisning.

Xander Bach, rådsmedlem

Test for kønssygdomme skal udbredes og aftabuiseres

Flere unge fortæller, at der hersker tabuer i forbindelse prævention, kønssygdomme og dét at blive testet. De oplever fortsat, at det er forbundet med et stigma. Derudover oplever unge også, at de mangler lavpraktisk viden om, hvordan man bestiller en tid til test, hvordan testen udføres og hvordan man får svar på testen. De unge mangler viden – en viden der også kan tilegnes gennem seksualundervisning

Derfor anbefaler Unge-seksualrådet, at skubbe til kulturen på området for i højere grad at normalisere og aftabuisere test for kønssygdomme blandt unge.

Forslag til handlinger:

- › **Kampagner udviklet af unge for at normalisere det at blive testet.** Det kunne f.eks. være at anvende influencere i en informationskampagne målrettet unge udarbejdet af unge.
- › **Understøtte tilgængelighed af test blandt unge.** Det kunne f.eks. være hurtig-test (a la corona), pop-up-test, tilgængelige selvtests på apoteker, vennepris/happy hour på test, events med kaffe og klamydiatest.

4.

Samarbejdspartner på Aarhus Kommunes Krop & Kærlighed festival

Aarhus afholder i 2024 landets første festival med fokus på krop, trivsel og identitet – og der skal være indhold og arrangementer, som er skabt med og til de unge. Derfor indgår Unge-seksualrådet som samarbejdspartner i planlægningen og afholdelsen af festivalen med blik for unges interesser og behov.

Unge-seksualrådet vil invitere relevante NGO'er og andre aktører med til at udvikle indhold på festivalen. Derudover vil festivalen anvendes som en oplagt lokation til at handle på de øvrige punkter i sexpunktsplanen.

Forslag til handlinger:

- › **Deltagelse i partnerskabet** omkring Krop & Kærlighed festivalen for at sikre ungerepræsentationen.
- › **Afholdelse af et eller flere arrangementer målrettet unge.** Unge-seksualrådet får ansvar for at planlægge et eller flere arrangementer inden for Krop & Kærlighed festivalens ramme.
- › **Sexpunktsplanens handlinger** skal være en del af Krop & Kærlighed festivalen, hvor det er muligt.

Tryghed i nattelivet

Det skal være trygt at færdes i nattelivet uanset hvem man er. Men undersøgelser viser, at der er bestemte grupper, der er særligt udsatte for diskrimination og grænseoverskridende adfærd.

Derfor anbefaler Unge-seksualrådet at styrke tryghedsfølelsen gennem et styrket samarbejde på tværs af relevante aktører og organisationer og de unge, som færdes i nattelivet. De grupper, der bruger byen om natten, udgør en stor del af nattelivet. Derfor er det vigtigt, at der også bliver sat fokus på at være en god fest-makker og vide hvad, der er god stil i nattelivet.

Forslag til handlinger:

- › **Styrke samarbejde med dørmændene i regi af restaurationsnetværk** om deres funktion som tryghedsskabende aktør i nattelivet. I samme netværk kan der også arbejdes med disse handlinger:
- › **Stedets retningslinjer** – kan informeres om disse ved ankomst og hænge på plakater f.eks. på toiletterne.
- › **God stil i nattelivet** – Kampagne om god stil i nattelivet – på tværs af ”dem der er byen om natten”

6.

Partnerskab med andre og mindre organisationer

Kommunen kan ikke lykkes alene med at styrke den seksuelle sundhed, udbrede mere viden og nedbryde tabuer. Heldigvis findes der mange dygtige organisationer og forretningsdrivende, som hver især har deres særlige viden og kompetencer.

Derfor anbefaler Unge-seksualrådet, at kommunen indgår i partnerskaber med byens relevante aktører og organisationer for at styrke unges seksuelle sundhed. Det kunne f.eks. være interesseorganisationer og foreninger, virksomheder og restaurationsbranchen.

Forslag til handlinger:

- › **Partnerskaber mellem skoler og civilsamfundsorganisationer/ virksomheder**
- › **Samarbejde om kommunikation af og for unge**, der kommunikerer til unge både via web og instagram.
- › **Skabe rammer for viden** i samarbejde med barer og foreninger, der gerne vil danne ramme om talks og arrangementer omkring seksuel sundhed og trivsel

Tak til alle gode input og bidrag fra..

- › Reden Ung
- › Aidsfondet, Checkpoint
- › Sex & Samfund
- › LGBT+ Danmark
- › Børns Villkår
- › Studerende fra VIA University College
- › Aarhus Katedralskole
- › Risskov gymnasium
- › Sammenslutning for Unge med Handicap (SUMH)
- › Unge ravne, Aarhus
- › Børns Villkår
- › Studenterhuset, Aarhus Universitet
- › Aarhus Tech
- › Danske Gymnasiers Sammenslutning, Aarhus
- › Danske Studerendes Fællesråd (DSF)
- › Uddannelsescenter Aarhus
- › Aarhus Universitets-Sport (fredagsbarer)
- › Ung i Aarhus
- › KØN
- › Aarhus Festuge
- › Sinful
- › Peech
- › Tryk i Aarhus, Aarhus kommune
- › Ungecenteret Skanderborgvej, Aarhus kommune
- › Aarhus Security
- › Folkesundhed, Aarhus
- › SEIN
- › Studenterrådet, Aarhus Universitet

Det har været mega fedt at være med i Unge-seksualrådet. Det er super fedt at komme ind i et rum og sidde ved bordet med en masse mennesker, som brænder for det samme som jeg.

Xander Bach, rådsmedlem

Sex- punktsplanens videre liv

- › Sundhedsstyregruppen er ansvarlige for at invitere til samarbejde og igangsætte initiativer, der skal understøtte sex-punktsplanens udmøntning
- › Sammen om et kærligt Aarhus: For at sikre at sexpunktsplanen realiseres, inviterer Unge-seksualrådet byens aktører på området til et-to årlige dialogmøder. På dialogmøderne gøres status på de forskellige handlinger i sex-punktsplanen og her vil det også være muligt at drøfte potentialer for flere handlinger.

Det har været mega fedt at få lov til at blive inviteret ind til bordet! Og så har det været nogle vildt gode rammer, som vi har arbejdet under. Der har altid været god stemning – vi har været meget respekifulde over for hinanden. Der kan være uenigheder, men det er altid om emner – ikke noget personligt.

Mathilde Nørtoft, rådsmedlem

Seksuel sundhed og trivsel i tal

Aarhus har den

5.

højeste incidens af klamydia i Danmark

(nye tilfælde blandt 1000 unge)

(Sex og Samfund 2023).

22%

af unge har oplevet uønskede seksuelle invitationer/kommentarer det sidste år.

16 %

af unge har modtaget seksuelt stødende henvendelser på internettet eller sociale medier

(Ungeprofil, 2023/2024).

Der er en **sammenhæng** mellem dårlig mental trivsel og uhensigtsmæssige sundhedsvaner såsom seksuel risiko-adfærd og seksuelt overførte sygdomme

(HHDD, 2021).

A large crowd of people at a Pride event, many holding rainbow flags and signs. The scene is filled with energy and celebration. In the foreground, several young women are visible, some with yellow flower accessories in their hair. They are holding up rainbow flags and signs. The background shows a brick wall and more people, some holding signs. The overall atmosphere is vibrant and inclusive.

Jeg oplever, der er stor forvirring. Det kan være svært at se sig selv i alle de kasser. ”Er jeg nok noget af det her for at kunne identificere mig som heteroseksuel, homoseksuel, osv.”. Det er ikke særligt relaterbart lige nu.

Mathilde Nørtoft,
rådsmedlem

